

การค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสอนแบบสำรวจค้นคว้าเคลื่อนไหว (Movement Exploration) ซึ่งนับว่าได้เกี่ยวพันกับนักเรียนโดยตรง เน้นบุคคลมากกว่ากลุ่ม เด็กจะได้รับการแนะนำในการเรียนประสบการณ์ที่เกี่ยวกับจุดประสงค์ของการเคลื่อนไหว และประสบการณ์นี้จะมีส่วนสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองและความเข้าใจต่อสิ่งแวดล้อมของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง และการสอนแบบสำรวจค้นคว้าเคลื่อนไหวได้รับการยอมรับว่า เป็นวิธีการเรียนการสอนที่มีประโยชน์มาก และอาจจะเรียกได้ว่าอยู่ในระยะเริ่มต้น ซึ่งจะเน้นการเคลื่อนไหวมากกว่าการกีฬา โดยความจริงแล้วควรจะได้รับส่งเสริมในรูปแบบของการกีฬาให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เนื่องจากการสอนแบบแนวใหม่โดยผ่านการเคลื่อนไหวนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับการสอนแบบเดิม (Tradition) หรือการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต การสอนแบบสำรวจค้นคว้าเคลื่อนไหวจะนำเด็กไปสู่จุดมุ่งหมายของการศึกษาในปัจจุบันได้ดีกว่า

เมทินี (Motheny) ได้ให้คำจำกัดความของการสำรวจค้นคว้าเคลื่อนไหวว่า "เราอาจจะให้คำจำกัดความของผู้ที่ได้รับการศึกษาโดยสมบูรณ์ (The Totally Educated Person) ว่าเขาเป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำความสามารถที่ซ่อนอยู่มาใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมที่เขาอาศัยอยู่ ดังนั้น เราอาจจะให้คำจำกัดความของผู้ที่ได้รับการศึกษาทางพลศึกษา (The Physically Educated Person) ได้ว่า เป็นผู้ได้รับการพัฒนาความสามารถที่ซ่อนอยู่ หรือศักยภาพมาใช้ให้เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว ด้วยการแสดงออก การสำรวจ การตรวจค้น การพัฒนา และการอธิบายความหมายด้วยตัวเขาเอง ตลอดจน

สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เขาอาศัยอยู่ได้"¹

ฟาบรีซุส (Fabricius) ได้กล่าวว่า การสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว จะอธิบายกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่กว้างขวางแก่เด็ก เด็ก ๆ จะทดลองและสำรวจกิจกรรม พื้นฐานต่าง ๆ เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด และอื่น ๆ เขาจะพยายามพัฒนาตัวเองโดยไม่มีสถานการณ์แข่งขัน การกระทำด้วยการแก้ปัญหา เด็กแต่ละคนสามารถวิเคราะห์และทำการแก้ปัญหานั้นได้โดยใช้ความคิด และความสามารถทางร่างกายของแต่ละคน ซึ่งไม่เหมือนกัน เด็กแต่ละคนจะประสบความสำเร็จไม่มีทางล้มเหลวเนื่องจากวิธีที่ถูกได้เพียงวิธีเดียว สิ่งนี้จะช่วยให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และพยายามที่จะแก้ปัญหาอื่นๆ ของเขา²

มิลเลอร์ (Miller) ได้กล่าวถึง การสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวว่า "หลักที่สำคัญได้แก่ การแก้ปัญหาเด็กที่จะสร้างความเคลื่อนไหวของเขาเอง ภายในขอบเขตของปัญหา บทบาทของครู คือ การสร้างปัญหาและแนะนำเด็กเพื่อให้เกิดทักษะและความเข้าใจขั้นตอนของพลศึกษาในการปรับปรุงการกระทำของเขา หลักการที่สองคือการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เด็กชายและเด็กหญิงทุกคนมีโอกาที่จะได้รับประสบการณ์ความพอใจจากความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการใช้ร่างกายของเขา ความสำเร็จจะทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากการตอบสนองหลาย ๆ แบบต่อปัญหา"³

¹ Elenor Metheny, "The Third Dimension in Physical Education," Journal of Health, Physical Education and Recreation 25 (March 1954) : 27.

² Helen Fabricius, Physical Education for Teachers 2d ed. (Iowa : BM. Brown Co., 1972), p. 150.

³ Arthur C. Miller, Physical Education Teaching Human Movement in the Elementary School (New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1974), p. 52.

บุชเชอร์¹ (Bucher) ได้เปรียบเทียบความคิดรวบยอด (Concept) ของ การสอนทั้งสองแบบไว้ดังนี้

การสอนแบบสำรวจจนกว่าจะเคลื่อนไหว

การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

ก. โปรแกรม

1. ใช้กิจกรรมเป็นจุดศูนย์กลาง	1. การอธิบายเป็นจุดศูนย์กลาง
2. นักเรียนเป็นจุดศูนย์กลาง	2. ครูเป็นจุดศูนย์กลาง
3. โปรแกรมพยายามที่จะพัฒนาสติปัญญา ที่ซ่อนอยู่ภายใน	3. โปรแกรมเน้นพัฒนาทักษะเสมอ ซาค ความเข้าใจทางค่านสติปัญญา
4. เน้นวิธีการแก้ปัญหาซึ่งรวมถึงการ สสำรวจตรวจจนซึ่งมีอยู่กับความต้องการ การแต่ละบุคคลของนักเรียนเอง	4. ครูเป็นตัวอย่างให้นัก เรียนเลียนแบบ วิธีการสอนรวมถึงการบรรยายและ สาธิตซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของกลุ่ม
5. ใช้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหา	5. การฝึกซ้ำๆ เพื่อปรับปรุงการกระทำ
6. ตารางเรียนปรับปรุงให้เหมาะสมกับความ ต้องการของแต่ละบุคคลที่จะ สสำรวจจน	6. ตารางเรียนไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เรียน มาแล้วประสบการณ์เป็นสิ่งที่เสนอต่อเด็ก

ข. บทบาทของครู

1. ขบวนการสอนครูให้ความรู้แก่นักเรียน	1. ครูให้การฝึกแก่นักเรียน
2. ครูจะคิดและสร้างสรรค์ในวิธีการที่ใช้	2. ครูใช้วิธีแบบเก่าในการสอน
3. ครูเป็นผู้แนะนำนักเรียนในกิจกรรมที่ เขากำลังปฏิบัติ	3. ครูเป็นผู้นำนักเรียนในกิจกรรมที่เขา กำลังปฏิบัติ

¹ Charles A. Bucher, "Movement Education," in Foundation of Physical Education (London : Mosby Co., 1975), p. 147.

ค. อุปกรณและเครื่องอ่านความสะดวก

1. เครื่องอ่านความสะดวกจะนำมาพิจารณาสำหรับแหล่งความคิดสร้างสรรค์ของครู	1. เครื่องอ่านความสะดวกสำคัญมาก
2. เครื่องอ่านความสะดวกขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคล	2. ทุกคนต้องปรับตัวให้เข้ากับอุปกรณ์
3. อุปกรณ์ใช้ในสภาพต่าง ๆ กัน	3. อุปกรณ์จำกัดในการใช้

ง. บทบาทของนักเรียน

1. แรงกระตุ้นของการเรียนมาจากภายใน	1. แรงกระตุ้นมาจากครู
2. นักเรียนได้รับประสบการณ์จากการเคลื่อนไหวอย่างธรรมชาติและแบบแผนที่ไม่เหมือนกัน	2. วิธีการของแต่ละคนจะไม่ได้รับการพิจารณา
3. นักเรียนแสดงความสามารถของเขาด้วยเหตุผลทางตรรกวิทยาและสติปัญญา	3. นักเรียนแสดงความสามารถของเขาด้วยการปฏิบัติตามคำสั่งและแนวทาง
4. นักเรียนแสดงออกอย่างอิสระ	4. นักเรียนขาดความเป็นอิสระ
5. นักเรียนต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ในลักษณะของความกระตือรือร้นและการใช้สติปัญญา	5. นักเรียนจะพบกับความยุ่งยากเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ
6. นักเรียนประเมินความก้าวหน้าของเขาเอง	6. ครูประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน
7. นักเรียนจะพัฒนาอัตราความก้าวหน้าของเขาเอง	7. อัตราความก้าวหน้าขึ้นอยู่กับค่าเฉลี่ยของการปรับปรุงของนักเรียนทั้งชั้น

การสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว

การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

8. ความสำเร็จขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ของแต่ละคน

8. ความสำเร็จขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ของครู

9. นักเรียนแข่งกับตัวเอง

9. นักเรียนแข่งกับเพื่อนร่วมชั้น

จ. บรรยากาศของชั้นเรียน

1. บรรยากาศเป็นแบบอิสระ

1. บรรยากาศมีแบบแผน (Formal)

2. เนื้อหาแปรผันได้

2. เนื้อหาตั้งไว้ก่อน

3. ครูอนุญาตพฤติกรรมที่แสดงออก

3. ครูกำหนดพฤติกรรม

4. ความต้องการของแต่ละบุคคลของนักเรียนนำมาเป็นปัจจัยในการแบ่งเวลา

4. ปริมาณของเนื้อหานำมาพิจารณาในการแบ่งเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม

โครงสร้างของการสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว¹

เทคนิคการสอน (Teaching Techniques)

วิธีการสอนจะต้องมีการเสนอปัญหา คำตอบของคำถามเหล่านี้ คือ สถานการณ์แก้ปัญหา เช่น ใครสามารถ....? ทำอย่างไร.....? เด็กแต่ละคนจะเคลื่อนไหวด้วยวิธีการของเขา ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไม่มีการคาดหวัง การตอบสนองที่ผิดหรือถูก เด็กเป็นอิสระในการแก้ปัญหาและสามารถพัฒนาจากระดับของเขาเอง

¹คาร์ล คาราซีกส์, "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาออลเลย์บอลโดยวิธีสอนแบบค้นและแก้ปัญหา กับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 14.

1. ส่วนวนคำถามของครูเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากคำถามเป็นสื่อกลางในการสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว คำถามจะต้องใช้ประโยชน์ที่รัดกุม และเป็นที่น่าสนใจของเด็ก บางสถานการณ์ต้องการคำถามที่เฉพาะในขณะที่บางคำถามเป็นแบบทั่ว ๆ ไป บางคำถามจะต้องคำนึงถึงการตอบสนองว่าต้องออกมาคล้ายคลึงกัน หรือแบบเดียวกัน ในขณะที่คำถามอื่น ๆ จะกระตุ้นให้เด็กใช้ความคิด จินตนาการ (Imagination) และตอบสนองด้วยความคิดสร้างสรรค์หลาย ๆ แบบ ถ้าเด็กตอบสนองคำถามด้วยทักษะที่ผิด ครูจะต้องคำนึงถึงคำถาม ถ้าปัญหาไม่แจ่มแจ้งจงใช้ประโยคใหม่ที่หวังว่าจะได้รับการตอบสนองด้วยทักษะที่ถูกต้อง แต่ในขั้นต้น ๆ ครูควรจะมีเรื่องเกี่ยวกับ "ปริมาณ" ของการตอบสนองมากกว่า "คุณภาพ" และเมื่อโปรแกรมดำเนินต่อไปทั้งทักษะในการเคลื่อนไหวของเด็ก คุณภาพและการสร้างสรรค์ก็จะเกิดขึ้น

นอกจากนี้ จะต้องมีสภาพการณ์ที่ท้าทาย การพูดและการอภิปรายจะใช้น้อยที่สุด จะใช้ประโยคคำถามที่ "ใครสามารถ....?" "เธอทำได้ไหม....?" "จง....ให้ครูดู" "นักเรียนสามารถนำตุ้มไปไว้บนกล่องโดยไม่ใช่มือได้หรือไม่?" "จงมองหาวิธีอื่นให้ครูดูซิ" "มีวิธีอื่นอีกไหมที่เธอทำได้" ถ้าเด็กบางคนไม่สนองตอบการทำท่ายเหล่านี้ จงพยายามใช้คำพูดอื่น ๆ ที่แตกต่างออกไป ครูจะต้องวางแผนปัญหาและการท้าทายให้เหมาะสมกับความสามารถ และความต้องการของเด็ก ไม่มีกฎแน่นอนที่จะตัดสินว่าจะใช้ระยะเวลาเท่าใดที่จะทำให้ชั้นสำรวจและแก้ปัญหา เด็กจะสนใจกิจกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับการใช้ความพยายามมากน้อยเพียงใด ถูกใจหรือไม่ ครูจะต้องพัฒนาความสามารถของตัวเองในการสังเกตสัญญาณของความเหนื่อยอ่อน เมื่อยล้า และช่วงเวลาความสนใจของกลุ่ม

2. การมีส่วนร่วมของเด็ก หมายถึง การตอบสนองต่อคำถามโดยความหมายของการเคลื่อนไหว เป็นขั้นที่สองในวิธีการแก้ปัญหา เมื่อเด็กฝึกด้วยตนเองตามแนวทางของตนเองเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับส่วนนี้การเรียนด้วยวิธีค้นและแก้ปัญหา เมื่อเด็กเข้าไปสู่โรงฝึกพลศึกษา หรือสู่สนามครั้งแรก เด็กจะมีความกังวลต่อการแสดงออก เด็กที่เล็กกว่าจะเป็นไปโดยอัตโนมัติในการวิ่ง กระโดด เขย่ง ปีนป่าย และเปลี่ยนทิศทางอย่างรวดเร็ว

เด็กโตจะต้องได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอ และจะแก้ปัญหาด้วยตัวของเขาเอง แต่ละบุคคล เป็นคนหรือเป็นกลุ่ม ความสำเร็จตามลักษณะแนวทางของเรื่องนี้คือ จุดมุ่งหมายในแนวของการ คนและแก้ปัญหา

3. การสาธิต (Demonstration) เทคนิคการสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว ครูไม่จำเป็นที่จะต้องสาธิต จึงปล่อยให้เด็กแต่ละคนได้พบวิธีของเขาเองในการตอบสนองต่อสถานการณ์ ครูพลศึกษาใหม่ ๆ กระทำผิดโดยการสาธิตประโยคคำถาม เมื่อครูสาธิต จะจำกัดโอกาสของเด็กในการจินตนาการ (Imagination) การตอบสนองของเขา หน้าที่ของครูคือ การพัฒนาความสามารถของเขาต่อสิ่งทำทายนั้น แต่บางโอกาสเด็กแต่ละคน แต่ละคู่ หรือกลุ่มทั้งหมดอาจขอร้องให้ครูสาธิตกิจกรรม "การสาธิตนี้ อาจจะกระทำได้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นรางวัลแก่เด็กช่วยหาทางและลีลาที่สวยงาม หรือเป็นการสาธิตเพื่อตีความปัญหาที่ไม่เกิดบ่อย หลังจากที่มีสมาชิกของชั้นไม่ถูกกระตุ้นให้คิด"¹

4. การสังเกต การอภิปราย และการประเมินผล เป็นเทคนิคสำคัญในการสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว ขั้นตอนนี้จะต้องกระทำร่วมกันทั้งครูและนักเรียน ในเวลาที่เด็กแต่ละคนหรือกลุ่มของเด็กกำลังแก้ปัญหา ครูหรือเด็กคนอื่น ๆ อาจจะกำลังสังเกตในการสรุปกิจกรรม การวิจารณ์ (Comments) หรือแนะนำควรกระทำให้สอดคล้องกับการปฏิบัติ และจะต้องพูดสั้น ๆ เพื่อใช้เวลาทั้งหมดกับกิจกรรมให้มากที่สุด การประเมินผลในการสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวจะกระทำในรูปของความสำเร็จของแต่ละบุคคล เด็กแต่ละคนจะกล่าวในการปรับปรุงการกระทำของเขา เด็กแต่ละคนจะได้รับคำแนะนำให้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเขาเอง เขาจะเคลื่อนไหวอย่างไร โดยสัมพันธ์กับความสามารถและขีดจำกัดทางด้านร่างกายของเขา ทั้งครูและนักเรียนจะช่วยกันประเมินผล เด็กจะรู้ตัวของเขาว่ากิจกรรมใดที่เขาสามารถทำได้และเขาทำได้คือเพียงใด

---

¹ Arther C. Meller, Physical Education Teaching Human Movement in The Elementary School, p. 52.

5. ความปลอดภัย (Safety) เมื่อวิเคราะห์จากพื้นฐานการสอนแบบสำรวจ
 ค้นการเคลื่อนไหวเป็นวิธีที่มีความปลอดภัยมากที่สุดโปรแกรมของพลศึกษาทั้งหมด เหตุผล
 ประการแรกคือ เวลาทั้งหมดจะช่วยให้เด็กมีความรู้สึกไว (Sensitive) ต่อสิ่งแวดล้อม
 รอบ ๆ ตัวเขาจะเกิดการระวังตัวในที่ว่าง เขาจะเรียนรู้ว่าควรจะทำอะไรใน
 พื้นที่รอบ ๆ ตัวเขาเอง ซึ่งประกอบด้วยการเคลื่อนไหว และอุปกรณ์ต่าง ๆ เหตุผลประการต่อ
 มาคือ เด็กแต่ละคนจะตั้งเป้าหมายภายในขอบเขตความสามารถของเขา เขาจะเคลื่อนไหว
 อย่างไร และเกี่ยวกับความสามารถและขีดจำกัดทางร่างกายของเขา เด็กจะนึกได้ว่า
 กิจกรรมอะไรบางอย่างที่เขาสามารถทำได้ และเขาทำได้คือเพียงไร

การจัดชั้นเรียน (Class Organization)

การสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว เน้นความเป็นอิสระในการเคลื่อนไหวภายใน
 ในพื้นที่ที่กำหนดเด็กจะมีพื้นที่ของตัวเอง เขาอาจจะเคลื่อนที่ไปในพื้นที่ทั้งหมด หรือของ
 เพื่อนใกล้ ๆ กัน ครูจะบอกให้กระจาย (Seatter and Spread Out) และใช้พื้นที่ทั้ง
 หมดในการหาที่ว่างเฉพาะตัวที่เขาจะทำการเคลื่อนไหวอย่างสะดวกสบาย และสามารถได้
 ยืนเดี่ยวๆ เด็กจะต้องรับผิดชอบในการเคลื่อนไหวอย่างปลอดภัยและมีการมองดูจากเพื่อน ๆ
 ในชั้น เขาจะมีพื้นที่ของเขาในการแก้ปัญหา และฟังแนวทางเพิ่มเติม การจัดชั้นเรียนแบบนี้
 จะช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์กับพื้นที่และเพื่อน ๆ รอบตัวเขาโดยไม่รู้สึกลัว

การให้สัญญาณ (Signals)

ไม่มีการกระทำใด ๆ จะเริ่มต้นจนกว่าครูจะให้สัญญาณแก่ชั้น ครูจะต้องแน่ใจว่า
 สัญญาณเป็นที่เข้าใจ และเห็นได้ในทันทีว่าเด็กปฏิบัติตาม การเป่านกหวีดได้ผลมากในการ
 บอกให้นักเรียนหยุดและฟัง การออกคำสั่ง เช่น "ไป" หรือ "เริ่ม" อาจจะใช้ในการ
 เริ่มกิจกรรม การให้สัญญาณมือหรือการเคลื่อนไหวของร่างกายจะช่วยได้มาก เพราะเด็ก
 อาจจะสับสนในแนวทางการเคลื่อนไหว เช่น ครูให้สัญญาณมือหมุนตามเข็มนาฬิกา และครู
 ก็เคลื่อนไหวไปซ้าย เด็กทั้งชั้นจะเคลื่อนที่ไปในแนวทางเดียวกัน ในกิจกรรมเข้าจังหวะ

เนื้อหา (Content)

ในขณะที่ครุศึกษถึงสถานการณ์การท้าทายที่เหมาะสมสำหรับกลุ่ม เขาจะต้องพิจารณาสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก ขนาดของพื้นที่ที่มีผลต่อการเลือกกิจกรรม บทเรียนบทแรกอาจจะจัดในพื้นที่ที่เล็ก การกระทำทักษะซ้ำ ๆ ในพื้นที่ที่เล็กกว่า แต่ต้องการทักษะมากกว่า ชนิดของการเคลื่อนไหวขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่ม ขนาดของพื้นที่ไปในแนวต่าง ๆ ที่เขาต้องการ และเปลี่ยนทิศทางเมื่อเขาปรารถนา เด็กแต่ละคนเลือกทิศทางของเขาเอง แต่ต้องคำนึงถึงการกระทำและทิศทางของผู้อื่นด้วย

ในการอภิปรายถึงการเคลื่อนไหวพื้นฐาน เรามักจะเน้นเสมอเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวที่เคลื่อนที่ (Locomotor) และการเคลื่อนไหวที่อยู่กับที่ (Nonlocomotor) การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ (Locomotor movement) ประกอบด้วย การเดิน (Walking) การวิ่ง (Running) การกระโดด (Jumping) การกระโดดเท้าเดียว (Hopping) การสไลด์ (Sliding) การกระโดดสลับเท้า (Skepping) การควมมา (Galloping)

การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ (Nonlocomotor) ประกอบด้วย การงอ การเหยียด (Bending-Stretching) การเหวี่ยง การไกว (Swinging-Swaying) การบิดการหมุน (Twisting-Turning) การยืคตัว การหดตัว (Rising-Falling) การผลัก การดึง (Pushing-Pulling)

การเคลื่อนไหวพื้นฐานเหล่านี้ สามารถนำมาใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะทางกีฬาขั้นต้น ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะ และการผสมกลมกลืน (Coordination) ในระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ

ตัวอย่างการสอนด้วยวิธีสำรวจค้นการเคลื่อนไหว

ฟาบริซุส (Fabricius) โดยยกตัวอย่างวิธีการสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวด้วยถุงถั่วในชั้นประถมศึกษาไว้คือ

เธอสามารถโยนลูกตุ้มขึ้นและจับไว้ควมมือข้างเดียวกันได้หรือไม่?
 เธอสามารถทำได้คือควมมืออีกข้างหนึ่งได้หรือไม่?
 แยกเท้าห่างจากกันเพื่อการทรงตัว และโยนลูกตุ้มให้สูงกว่าศีรษะ
 ควมมือข้างหนึ่ง และจับควมมืออีกข้างหนึ่งจะได้อะไรหรือไม่?
 เธอสามารถโยนลูกตุ้ม และจับมันควมส่วนอื่น ๆ ของร่างกายได้
 หรือไม่?

ปล่อยให้เด็กทดลองควมความคิดนี้ชั่วขณะหนึ่ง ท่อไปให้เฉพาะขึ้น เช่น
 เธอสามารถโยนมันขึ้นและจับไว้ควมหลังได้หรือไม่?
 เธอสามารถโยนมันขึ้นควมส่วนหนึ่งของร่างกาย และจับไว้ควมส่วน
 อื่น ๆ ของร่างกายได้หรือไม่? ห้ามไม่ให้เด็กคิดสร้างสรรค์¹

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2520 วีระ เทพบริรักษ์ ได้วิจัยเรื่อง "การสร้างแบบสอบกีฬา
 ตะกร้อข้ามตาข่าย" ซึ่งประกอบด้วย 3 รายการ การเลี้ยงตะกร้อควมเท้า การเลี้ยง
 ตะกร้อควมเข่า และการเลี้ยงตะกร้อควมศีรษะ และนำแบบสอบทักษะกีฬาตะกร้อข้าม
 ตาข่ายไปสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาควมเที่ยงควมการสอบซ้ำ โดย
 ใช้วิธีของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และควมตรงตาม
 สภาพ จากผลต่างของตำแหน่งคะแนนเพียร์แมน (Spearman Rank Difference Corre-
 lation) ผลการวิจัยพบว่า ข้อทดสอบที่สร้างขึ้นมีควมเที่ยง และควมตรงสามารถวัด
 ควมสามารถของการเล่นตะกร้อได้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แห่งควมเที่ยงของแบบ
 สอบทักษะกีฬาตะกร้อข้ามตาข่ายเป็น .95 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์

¹Helen Fabricius, Physical Education for Classroom Teachers, (Iowa : WM. Brown Co., 1970), p. 153.

ของสหสัมพันธ์แห่งความตรงตามสภาพของแบบทดสอบเป็น .85 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01¹

ในปี พ.ศ. 2521 คาร์ล คาราตักกี้ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวอลเลย์บอล โดยวิธีสอนแบบค้นและแก้ปัญหากับการสอนแบบบรรยายประกอบการศึกษา" และได้ทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนสมถวิลราชดำริ จำนวน 70 คน โดยวิธีการสอน 2 แบบ คือ กลุ่มหนึ่งสอนโดยวิธีค้นคว้าและแก้ปัญหา และอีกกลุ่มหนึ่งสอนโดยวิธีการบรรยายประกอบการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบมาตรฐาน "แบบทดสอบทักษะวอลเลย์บอล" ของแบบทดสอบมาตรฐานกีฬา วอลเลย์บอลของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งสหรัฐอเมริกา (AAHPER) มาทดสอบเพื่อวัดระดับความสามารถทางทักษะวอลเลย์บอลให้เท่าเทียมกันทั้งสองกลุ่ม สอนเป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลการสอนวิชาวอลเลย์บอลโดยเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มที่สอนโดยแบบค้นและแก้ปัญหา กับกลุ่มที่สอนแบบบรรยายประกอบการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05²

การวิจัยในต่างประเทศ

คอยซ์ (Deutech) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนของนักศึกษา 2 กลุ่ม นักศึกษากลุ่มหนึ่ง ทำงานร่วมกัน และสมาชิกในกลุ่มจะได้เกรงูเทากัน ส่วนนักศึกษาอีกกลุ่ม

¹ วีระ เทพบริรักษ์, "การสร้างแบบสอบกีฬาตะกร้อข้ามตาชาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520).

² คาร์ล คาราตักกี้, "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวอลเลย์บอล โดยวิธีสอนแบบค้นและแก้ปัญหา กับการสอนแบบบรรยายประกอบการศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).

ทำงานร่วมกัน แต่สมาชิกในกลุ่มจะได้รับเกรดแตกต่างกันไป การทดลองใช้เวลา 6 สัปดาห์ ตลอดเวลาการทดลองจะมีผลสังเกตคอยทำการบันทึกพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกในกลุ่ม ผลการทดลองปรากฏว่า นักศึกษากลุ่มที่ทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้เกรดเท่ากัน มีผลงานออกมามากกว่า และนักศึกษาในกลุ่มมีแรงจูงใจให้ไปสู่เป้าหมายมากกว่า เพราะกลุ่มดังกล่าว นักศึกษามีอิสระที่จะอภิปรายและเต็มใจที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มที่ต่างคนต่างเรียน นักศึกษาแต่ละคนในกลุ่มไม่มีความมั่นใจ นักศึกษาไม่ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และพยายามพุดให้ครู เกิดความประทับใจมากกว่าจะให้และรับจากเพื่อนของตน ผู้วิจัยไม่พบความแตกต่างในเรื่องปริมาณการเรียนรู้ของกลุ่มทั้งสองแบบ ผู้วิจัยจึงตีความหมายว่า วิธีการให้คะแนนเป็นกลุ่มไม่ได้ทำให้ปริมาณการเรียนรู้ของนักศึกษาลดลง¹

แอนเดอร์สัน และเคล (Anderson and Kell) ได้กล่าวถึง กรอสส์ (Gross) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจของตนเองของนักเรียนสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งสอนแบบตรง (Directive) อีกกลุ่มหนึ่งสอนแบบอ้อม (Nondirective) ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างใด ๆ เลยในระหว่างกลุ่มทั้งสอง²

บิลล์ (Bills) ได้อ้างถึงผลงานของ อัลเบรค และกรอสส์ (Albrecht and Gross) บิลล์ และเชดคลิน (Bill and Shedlin) วิจัยพบว่า การสอนแบบฝึกนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Method) ได้ผลดีกว่าการสอนแบบเก่า (Traditional Procedures) เพราะนอกจากนักเรียนจะเรียนรู้เกี่ยวกับ

---

¹ Morton Deutsch, "Social Relation in the Classroom and Grading Procedure," Journal of Education Research XIV (October 1951), p. 144-152.

² Robert P. Anderson., and Bill L. Kell, "Student's Attitudes About Participations in Classroom Groups," Journal of Education Research XIVIII (December, 1954) : 255.

เนื้อหาวิชาแล้วนักเรียนยังมีโอกาสได้เรียนรู้การปรับตัวด้วย¹

สกอตต์ (Scott) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบวิธีการสอนพลศึกษาสองวิธี ในนักเรียนประถมปีที่ 1 เมื่อปี ค.ศ. 1967 โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 สอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว กลุ่มที่ 2 สอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต กิจกรรมที่สอนได้แก่ การเคลื่อนไหวพื้นฐาน การเล่นเป็นนิตาน เกมส์ และกิจกรรมเข้าจังหวะ กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพตนเอง ก่อนและหลังการสอนได้ทำการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ประสาทการรับรู้ และความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทั้งสองวิธีในการปรับปรุงกลไกการรับรู้ แต่กลุ่มที่สอนด้วยวิธีสำรวจค้นการเคลื่อนไหว มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์มากกว่าการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต²

มุชเช (Moshe) ได้ศึกษาเปรียบเทียบโปรแกรมการสอนที่แตกต่างกันสองโปรแกรม ในนักเรียนประถมปีที่ 2 เมื่อปี ค.ศ. 1976 โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุมการสอนเล่นแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหว กลุ่มทดลองสอนทักษะวอลเลย์บอล และบาสเกตบอล ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่สอนแบบธรรมดามีพัฒนาการอย่างมีนัยสำคัญสูงกว่ากลุ่มควบคุมเมื่อเปรียบเทียบทักษะการเคลื่อนไหว³

---

¹Robert Bill, "Personality Change Deering Student-Centexcd Teaching," Journal of Education Research 1 (October 1956): 121.

²Robert S. Scott, "A Comparasion of Teaching Two Methods of Physical Education with Grade one Pupils," The Research Quarterly 38 (March 1967) : 151-156.

³Kathleen A. Mashe, "Effective of Two Different Programs. of Instruction on Motor Performance of Second Grade Student," The Research Quarterly (October 1977) : 132.

แทกซ์ตัน และคณะ (Thayton, et.al) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนพลศึกษาด้วยวิธีบรรยายประกอบการสาธิต กับการสำรวจค้นการเคลื่อนไหว ในปี ค.ศ. 1977 โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนหญิงประถมปีที่ 4 จำนวน 4 ชั้น (N =61) แบ่งออกเป็นกลุ่มที่สอนแบบอธิบายและสาธิตสองกลุ่ม และสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวสองกลุ่ม ใช้เวลาในการสอน 4 สัปดาห์ และทบทวน 4 สัปดาห์ กิจกรรมที่สอนได้แก่ ยิมนาสติกส์ และทักษะบาสเกตบอล ก่อนและหลังการสอนทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบทักษะบาสเกตบอลและแบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย ของแบบทดสอบมาตรฐานกีฬา วอลเลย์บอลของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนการแห่งสหรัฐอเมริกา (AAHPER) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสถิติแบบแฟคโทเรียล อโนวา (Factorial ANOVA) ผลการทดลองสรุปได้ว่า ควรใช้การสอนทั้งสองแบบในการสอนพลศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่เราจะสอน การสอนด้วยวิธีสำรวจค้นการเคลื่อนไหวมีค่านัยสำคัญที่ต่ำกว่าในกิจกรรมยิมนาสติกส์และสมรรถภาพทางกาย ส่วนการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิตคือว่าในการพัฒนาทักษะบาสเกตบอล¹

แทกซ์ตัน (Thaxton) ได้ศึกษาถึงผลงานของ ไวตาโลเน (Vatalone) ในการศึกษาถึงพฤติกรรมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีส่วนร่วมในโปรแกรมประสบการณ์การเคลื่อนไหว ในปี ค.ศ. 1964 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ชั้นที่สอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวแสดงการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญมากกว่าชั้นที่สอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ในการปรับปรุงทักษะ แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างวิธีทั้งสองในการปรับปรุงความเข้าใจเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว และกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสำรวจค้นการเคลื่อนไหวดีกว่าในการพัฒนาความสามารถสร้างสรรค์²

¹Anna B. Thaxtonm et. al. "A Comparative Effectiveness of Two Methods of Teaching Physical Education to Elementary School Girls," The Research Quarterly 48; 2 (May 1977) : 420-427.

²Ibid, : 420-427.

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาแล้วนั้น พอจะสรุปได้ว่าการสอนแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวมีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางสร้างสรรค์ (Creative Abilities) มากกว่าการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต แต่ผลต่อการพัฒนาทักษะและสมรรถภาพทางกายยังมีข้อขัดแย้งอยู่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงผลการสอนวิชาตะกร้อ ซึ่งประกอบด้วยทักษะ 3 รายการคือ การเลี้ยงลูกด้วยหลังเท้า การเตะลูกด้วยหลังเท้า และการเตะลูกด้วยข้างเท้าด้านใน ด้วยวิธีแบบสำรวจค้นการเคลื่อนไหวในการพัฒนาทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทางค่านพลศึกษาของประเทศไทยต่อไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย